

Yhteenveto työpajasta

KEKO B -hankkeen kuudes työpaja toteutettiin keskiviikkona 21.1.2015 SYKEssä.

Osallistujat

1. Alpo Tani, Helsingin kaupunki
2. Tuula Pipinen, Helsingin kaupunki
3. Petteri Huuska, Helsingin kaupunki
4. Jari Rantsi, Helsingin kaupunki
5. Susa Eräranta, Espoon kaupunki
6. Katarina Surakka, Joensuun kaupunki
7. Elina Nissinen, Kokkolan kaupunki
8. Petri Peltonen, Lahden kaupunki
9. Iiris Koivula, Lohjan kaupunki
10. Leena Iso-Markku, Lohjan kaupunki
11. Heli Nukki, Porin kaupunki (etäyhteydellä)
12. Tarja Outila, Rovaniemen kaupunki (etäyhteydellä)
13. Toni Tuomola, Skanska
14. Antonia Sucksdorff, Tampereen kaupunki
15. Elina Seppänen, Tampereen kaupunki
16. Paula Kankkunen, Vantaan kaupunki
17. Jessica Karhu, Green Building Council Finland
18. Tuomo Sirkiä, Sito
19. Karoliina Saarniaho, WSP Finland
20. Anne Vierinen, Granlund
21. Ida Montell, Ramboll
22. Jenni Heikkinen, L Arkkitehdit
23. Esa Partanen, Cursor Oy
24. Mikko Nousiainen, RAKLI
25. Ari Nissinen, SYKE
26. Antti Rehunen, SYKE
27. Jenni Hirvensalo, SYKE
28. Katriina Rosengren, SYKE
29. Teija Haavisto, SYKE
30. Mikko Virtanen, VTT
31. Pekka Tuominen, VTT
32. Antti Säynäjoki, Aalto
33. Nea Vainio, Aalto
34. Eeva Säynäjoki, Aalto

Toteutunut ohjelma

- 12.00 Avauspuheenvuoro: *Eeva Säynäjoki, Aalto*
- Teema 1 Hankkeen eteneminen**
- 12.05 Tilannekatsaus ja keskeiset kysymykset
Ari Nissinen, SYKE
- 12.20 Keskustelu
- Teema 2 Pilottitarkastelukokonaisuus**
- 12.30 Härmälänranta ja Vuoreksen Isokuusi Tampereella
Mikko Virtanen ja Pekka Tuominen, VTT
- 12.45 Helsingin yleiskaava
Antti Rehunen ja Jenni Hirvensalo, SYKE
- 13.00 Lahden Radanvarsi ja Mikkelin Graanin ranta
Eeva Säynäjoki ja Nea Vainio, Aalto
- 13.15 Keskustelu
- 13.45 Loppusanat: *Antti Rehunen, SYKE*
- 13.50 Tilaisuus päättyi

Kooste työpajatyöskentelystä

Eeva Säynäjoki (Aalto) esitteli päivän ohjelman ja aikataulun. Työpajan kaksi teemaa olivat ”Hankkeen eteneminen” sekä ”Pilottitarkastelukokonaisuus”.

Ari Nissinen (SYKE) kertoi hankkeen etenemisestä ja tiedotti siitä, että projektille joudutaan hakemaan jatkoaikaa lokakuun loppuun asti. Jatkoajan tarve johtuu selainversion toteuttamisessa ilmenneissä ongelmista. Selainversiota ei voidakaan toteuttaa suunnitellusti SYKEssä, vaan hankinta kilpailutetaan. Jatkoaika varmistaa sen, että valmista työkalua ehditään testata riittävästi ja tehdä tarvittavat korjaukset, jos sen toiminnallisuuksissa ilmenee ongelmia. Selainversion hankinnasta on jo toteutettu tekninen vuoropuhelu, ja tarjouskilpailu avataan työpajan jälkeen.

Nissinen piti myös keskustelua alustavan esityksen selainversion ominaisuuksille asetettavista vaatimuksista sekä toiminnallisuuskokonaisuuden optimoimisesta ja siihen liittyvästä priorisoinnista eri toimintojen välillä. Alustuksen keskeistä aiheita olivat tulosten esittäminen sekä tuloskoosteen sisältö ja rakenne, käyttöpalvelun taso JHS 174 ICT-palvelujen tasoluokituksen avulla määritettynä, järjestelmän käyttäjämitoitus, laitesoveltuvuus ja selainvaatimukset, yhteiskäyttö- ja päivitysmahdollisuudet sekä eri toiminnallisuuksien vasteajat. Nissisen alustus herätti runsaasti keskustelua.

Suunnitelluista toiminnallisuuksista kyseltiin ja niitä kommentoitiin. Erityisesti tulosten tallentamisesta ja vertailusta sekä esittämisestä eri formaateissa käytiin vuoropuhelua työpajan osallistujien ja tutkijoiden välillä.

Pilottitarkastelukokonaisuuden jo saavutetuista hyödyistä ja vielä keväälle asetetuista tavoitteista pidettiin kolme alustusesitystä, joiden jälkeen aiheesta keskusteltiin yhtenä kokonaisuutena.

Pekka Tuomisen (VTT) ja Mikko Virtasen (VTT) alustuksen aiheena oli kaksi Tampereella sijaitsevaa kohdetta, Härmälänranta ja Vuoreksen Isokuusi, joiden pilotoinnista VTT oli vetovastuussa. Tarkastelut toteutettiin erillisinä kokonaisuuksina, Härmälänranta hankkeen ensimmäisenä pilottina ja Vuoreksen Isokuusi osittain samanaikaisesti Helsingin yleiskaavan kanssa. Työskentelyn tavoitteena oli varmistaa työkalun hyvä käytettävyyden ja etenkin käyttäjän kannalta työläimmän vaiheen lähtötietojen syöttämisen optimaalinen toteutus. Lisäksi pilottitarkasteluita hyödynnettiin laskennan kehittämisen testialustana. Virtanen on ollut työkalun kehittämistyössä päävastuussa taulukkolaskennan kokonaishallinnasta, ja myös siihen liittyviä pilottitarkastelujen hyötyjä eriteltiin lyhyesti.

Antti Rehunen (SYKE) ja Jenni Hirvensalo (SYKE) kertoivat Helsingin yleiskaavan roolista pilottitarkastelukokonaisuudessa. Pilotoinnin painopiste oli henkilöliikenteen päästölaskennassa sekä maankäytön muutosten aiheuttamien luontovaikutusten arvioinnissa. Keskeisenä aineistona käytettiin yleiskaava-alueen kattavaa 100m*100m-ruutudataa.

Tarkastelujen keskeisiä elementtejä olivat kerrosalan, asukasmäärän ja työpaikkamäärän muutokset seuraavan 35 vuoden aikana sekä Helsingin Urban Zone -luokituksen mukaiset liikkumisvyöhykkeet vuonna 2050. Henkilöliikenteen päästöistä esitettiin laskennallisia tuloksia ja alustavaa tulosanalyysia. Luontovaikutusten mallintamisen osalta Rehusen ja Hirvensalon esitys käsitteli erityisesti tulosten yhteismitallistamista.

Eeva Säynäjoki (Aalto) ja Nea Vainio (Aalto) kertoivat yhtenä kokonaisuutena toteutettavista Lahden Radavarren ja Mikkelin Graanin rannan pilottitarkasteluista, joissa keskitytään laskennan tuottamien tulosten oikeellisuuteen sekä työkalun kykyyn mallintaa erilaisten suunnitteluratkaisujen ekotehokkuus-hyötyjä ja -haittoja. Työkalun tuottamia tuloksia on jo vertailtu ja vertaillaan vielä kevään mittaan lisää sekä eri kohteiden välillä että saman kohteen eri suunnitteluvaihtoehtojen välillä. Jo tehtyjen tarkastelujen valossa mallinnus näyttäisi tuottavan tuloksia, jotka ovat järkeviä sekä suuruusluokaltaan että suhteessa toisiinsa. Laskennan kehittämisen saralla Aallon toteuttamaa pilotointia on hyödynnetty erityisesti energiantuotannon mallinnuksen viimeistelyssä.

Eeva Säynäjoki (Aalto) kertoi vielä, että pilottitarkastelukokonaisuuden yhteydessä on todettu jatkotutkimustarve aluekehityshankkeiden kiviaineshuoltoon liittyen. Kiviaineshuollon prosessien mallintamisesta on valmisteilla mittava tutkimushanke, jonka puitteisiin Säynäjoki ehdotti syksyllä järjestetyssä tilaisuudessa KEKO-hankkeen pohjalta aluekehityshankkeiden ekotehokkuusnäkökulmaa. Ehdotus otettiin vastaan erittäin myönteisesti.

Antti Rehunen (SYKE) lausui tilaisuuden loppusanat.

Seuraava työpaja

Seitsemäs KEKO B -työpaja järjestetään torstaina 4.6.2015 klo 10.00 alkaen SYKEssä.